

GOIGS EN HONOR DE SANT ANTONI ABAT

Venerat a la Vila de Borriol

Sant Antoni Abat, Sant Antoni del Porquet o de les Barbes Blanques, és un sant que ha estat honorat als pobles de les nostres contrades castellonenques almenys des del segle XIV en què apareix documentada la seua devoció en les confraries d'aquell temps. Així, en el Sínode diocesà, celebrat a Tortosa el 1311, es va instituir, juntament amb les festes de Sant Julià i de Sant Blai, la de Sant Antoni, segons ens diu Segura Barreda. Des d'aleshores fins avui mai no ha deixat de celebrar-se la seua festivitat cada any als dies freds de gener: el 16 per la nit la festa del foc i dels animals i el 17 la religiosa en commemoració de la seua mort a l'any 356. (Avui les dades assenyalades sofreixen variació).

La vida del nostre sant la coneixem per relat hagiogràfic del seu coetani, el bisbe Sant Atanasi, el qual ens diu que va nàixer al voltant del 250 a l'antiga ciutat de Coma, -avui, Quemans-, ben prop d'Heracleòpolis, a l'Egipte central.

Mes, quan comtava vint anys moren els seus pares i, aleshores, el jove Antoni confia la seua germana a una comunitat de verges, distribueix tots els béns als pobres i es retira als monts Pispit, a la vora del mar Roig, on organitza una comunitat d'anacoretas.

Allí, la vida del sant va estar marcada per la soledat, l'oració, el sacrifici i, especialment, per les temptacions del dimoni. Tot açó va inspirar a poetes i escriptors obres teatrals que encara avui són representades a alguns llocs de les nostres comarques amb fins moralitzants.

Es diu que set cartes va escriure el sant de les quals solament se'n conserva una en llengua copta. També es destacà com a teòleg en la lluita contra els arrians i com a guia d'ànimes extraviades, donant sempre savis consells a tothom.

Resulta, finalment, curiós el seu ample patronatge, el qual comprén diversos gremis: guanters, teixidors, forners, esquiladors, pelaires, carnisers, cistellers, enterradors... Se li assigna, en general, una funció tutelar dels animals i també d'advocat contra algunes malalties com l'anomenat "foc de Sant Antoni" (herpes zóster).

Prescindint-ne de la seua discutible significació, hi ha una habitual relació entre el sant i el porquet, ben palesa en la iconografia, inclús anterior al segle XIV, així com amb altres animals domèstics dels quals és protector.

A Borriol la seua devoció és, sense dubte, molt antiga i la popularitat de la festa -organitzada per la Confraria i els seus "obligats"- atrau cada any gran nombre de veïns i forasters, els quals omplien la plaça del Pou de gom a gom, on una fogera comunitària de grans proporcions i càlides flames il·lumina i calfa la meravellosa nit.

L'any 1990 es va publicar, per primera vegada, la composició musical i literària dels "Goigs" amb una dedicació entranyable i a fi de contribuir al major lluïment de la festa de Sant Antoni. Avui, amb la mateixa motivació i desig, presentem la segona edició amb les notes precedents.

Borriol, gener 1991
Dia de la festivitat de Sant Antoni

Per gentilesa de



CREDICOOP

CAJA RURAL S. COOP. DE CREDITO LTDA. **DELEGACION BORRIOL**